

AKTUELNO: Svetski dan bubrega ZDRAVLJE BUBREGA SVIMA I SVUDA â€“ KVALITETAN Å½IVOT JE MOGUÅ†

11.03.2021

Svetski dan bubrega obeleÅ¾ava se na inicijativu MeÅ‘unarodnog druÅ¡tva za nefrologiju i Internacionalnog udruÅ¾enja Fondacije za bubreÅ¾ u viÅ¡e od 100 zemalja Å¡irom sveta. Od 2006. godine obeleÅ¾ava se svakog drugog Å•etvrtka u martu mesecu.

Slogan ovogodiÅ¡nje kampanje: â€žZDRAVLJE BUBREGA SVIMA I SVUDA â€“ KVALITETAN Å½IVOT JE MOGUÅ†â€• ima za cilj da se poveÅ†a svest o znaÅ¡aju osnaÅ¾ivanja pacijenata i njihovom aktivnom ukljuÅ¡ivanju u proces leÅ¡enja, sa krajnjim ciljem poboljÅ¡anja kvaliteta Å½ivota. Iako je vaÅ¾no postojanje efikasnih mera za spreÅ¡avanje nastanka i daljeg napredovanja bolesti bubrega, podjednako je bitna podrÅ¡ka druÅ¡tvene zajednice kako pacijentima sa bolestima bubrega (ukljuÅ¡ujuÅ†i one koji zavise od dijalize i transplantacije) tako i njihovim negovateljima, posebno tokom pandemije COVID-19 i drugih izazovnih perioda.

Å

Å

Bolesti bubrega Å•ine veliku grupu oboljenja razliÅ¡itog uzroka, toka, kliniÅ¡ke slike i prognoze. Ova oboljenja najÅ•eÅ¡e su izazvana infekcijama, metaboliÅ¡kim poremeÅ†ajima, toksinima i drugim uzrocima, a manifestuju se kao upale bubrega (glomerulonefritis, pijelonefritis, nefrotski sindrom) i akutna, odnosno hroniÅ¡na smanjena funkcija bubrega (bubreÅ¾na insuficijencija).

Å

HroniÅ¡na bubreÅ¾na insuficijencija nekoliko puta poveÅ†ava rizik za nastanak bolesti srca i krvnih sudova, Å¡eÅ¡terne bolesti, poviÅ¡enog pritiska, zavrÅ¡nog stadijuma bubreÅ¾ne bolesti (uremije) i prerane smrti (pre 65. godine Å½ivota). HroniÅ¡na bolest bubrega je ozbiljno oboljenje koje zbog znaÅ¡ajnih troÅ¡kova leÅ¡enja, loÅ¡ijeg kvaliteta Å½ivota, skraÅ†enog radnog i Å½ivotnog veka obolelih predstavlja znaÅ¡ajan javnozdravstveni problem. HroniÅ¡ne bolesti bubrega Å•ine skoro treÅ†inu bolniÅ¡ki leÅ¡enih osoba i Å•ak 84% smrtnih ishoda od svih bolesti bubrega.

Å

Osobe kod kojih su dijagnostifikovane bolesti bubrega, posebno u poodmakloj fazi, suoÅ¡avaju se sa svakodnevnim izazovima: smanjenom sposobnoÅ¡tu da uÅ•estvuju u svakodnevnim aktivnostima poput odlaska na posao, putovanja i druÅ¾enja, a istovremeno suoÅ¡avaju se i sa brojnim sporednim efektima ove bolesti, poput umora, bola, depresije, kognitivnih

oštećenja, problema sa varenjem i spavanjem.

Â

Trenutni pristup u lečenju pacijenata sa bubrežnim bolestima je usmeren na produženje njihovog života. Ovaj pristup koji stavlja u fokus bolest, može biti neadekvatan jer ne uvažava prava i potrebe pacijenta. Ljudi koji žive sa bolestima bubrega žele, pre svega, da održe privid normalnosti u svakodnevnom funkcionisanju i osetljaj kontrole nad svojim zdravljem i blagostanjem. Takođe, nedostaje značajno uključivanje pacijenta u lečenje njihove bolesti, što dovodi do toga da pacijenti često doživljavaju lečenje kao nešto što im je nametnuto i što je van njihove kontrole. Da bi pacijenti bili zadovoljniji i angažovaniji u pogledu svog lečenja, oni moraju da budu motivisani da postanu aktivni učesnici u sopstvenom lečenju.

Â

Ključne poruke Svetskog dana bubrega odnose se na sledeće:

Osnaživanje

pacijenata sa hroničnim bolestima bubrega i članova njihovih porodica, koji su najviše i njihovi negovatelji, kako bi se ostvarili željeni zdravstveni ishodi i postigli postavljeni životni ciljevi koji su za njih značajni i važni. Neophodno je da pacijenti razumeju svoju ulogu u procesu lečenja, poseduju neophodno znanje kako bi mogli da učestvuju sa lekarima u zajedničkom donošenju odluka, kao i da razviju veštine za efikasno upravljanje svojom hroničnom bolešću.

Â

Zalaganje

za ojačano partnerstvo sa pacijentima pri kreiranju, primeni i evaluaciji programa upravljanja hroničnim bubrežnim bolestima, što zahteva kvalitetnu i efikasnu komunikaciju.

Â

Zalaganje

za pristup koji obuhvata strategije za: pružanje podrške pacijentima u cilju povećanja njihove adaptacije na epizode pogoršanja bolesti, održavanje socijalnih kontakata, podizanje svesti i unapređenje znanja pacijenta, olakšavanje pristupa podršci i uspostavljanje poverenja i kontrole u upravljanju hroničnom bubrežnom bolešću.

Zalaganje

za pristup usmeren na uvažavanje prava i potreba pacijenta u sprovođenju istraživanja, lečenja i kreiranja zakonske regulative.

Â

Osnaživanje

pacijenta, partnerstvo i efikasna komunikacija, zajedno sa promenom paradigme

ka pristupu zasnovanom na osnaÅ¾ivanju pacijenta i njegove okoline, mogu uliti poverenje i nadu pacijentima da mogu kvalitetno Å¾iveti sa hroniÅ™nim bolestima bubrega. Zalaganje za efikasniji, multidisciplinarni, integrisaniji i holistiÅ™ki pristup upravljanja simptomima kao Å™to su kontrola bola, problemi sa spavanjem, anksioznost, depresija, stres, oteÅ¾ana pokretljivost, slabost i dr, sa ciljem ublaÅ¾avanja ovih simptoma i poboljÅ™anja kvaliteta Å¾ivota kako pacijenata tako i njihovih negovatelja.

Å